

LANDSKRONA STAD

BROTTSUTSATT I LANDSKRONA?

En kartläggning av stöd till brottsutsatta

Namn: Erica Svensson

Datum: 2016-12-16

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
1. BAKGRUND	4
1.1 VEM ÄR ETT BROTTSOFFER/ BROTTSUSSATT?	5
1.2 BROTTSTATISTIK LANDSKRONA	6
2. SYFTE	6
3. METOD/TEORI	7
3.1 TEORETISKT RAMVERK:	7
3.2 BEGREPPSDEFINITIONER	8
4. SOCIALTJÄNSTENS ANSVAR	8
5. UNGA BROTTSUSSATTA	9
5.1 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA I SVERIGE	10
5.2 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA I LANDSKRONA	11
5.2.1 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA IDAG	12
6. BROTTSOFFERJOURNEN SVERIGE	13
6.1 BROTTSOFFERJOURNEN LANDSKRONA	17
7. KVINNOFRIDSARBETE I SVERIGE	18
7.1 FAMILJEFRID I LANDSKRONA	17
7.1.1 KVINNOHUSET	18
7.1.2 FREDMAN	19
8. MEDLING I SVERIGE	19
8.1 MEDLING VID UNGDOMSBROTT I LANDSKRONA	20
9. MALMÖ STADS KOMMUNALA ARBETE	21
10. DISKUSSION	23
10.1 FÖRSLAG	25
11. SLUTSATS	26
KÄLLFÖRTECKNING	27
BILAGOR	29
INTERVJUGUIDE	29
BESÖK AV VERKSAMHETERNA	30

FÖRORD

Varje dag rapporterar medier om brott som sker. Ibland ges kontinuerliga uppdateringar om jakten på gärningsman och rättsprocessen. Hur många brott sker? Vem är gärningsmannen? Vad blir straffet? Dessa frågor verkar vara fokus i medias rapportering. Men vem blir utsatt för brott? Vad händer med personen som blivit utsatt? Ibland får vi läsa om hur mycket som ges i skadestånd till offret.

Vem är egentligen brottsoffer?

Forskningens inriktning på brottsoffer kom inte förrän under 1960-talet. Det finns inget entydigt svar på frågan men vad som framkommit genom forskning är vad som sker med en individ efter att denne blivit utsatt för brott och vilka behov som finns. Forskning visar att stöd till de som blivit utsatta för brott har en betydande del för den utsattes framtid. Individer som blir utsatta för brott och inte får stöd kan bli frustrerade och kan få tankar om hämnd vilket innebär att personen själv riskerar att begå ett brott.

Sedan 2000-talet har alla kommunen i Sverige haft ansvar stadgat i lag att ge stöd och hjälp till individer som utsätts för brott och deras anhöriga. En del kommuner har valt att ta ansvaret genom att kommunen bedriver stödverksamheter medan andra valt att skriva avtal med ideella verksamheter.

Hur ser arbetet ut i Landskrona? Vilket stöd finns? Är det tillräckligt?

Denna kartläggningen syftar till att ge en övergripande bild över det stöd brottsutsatta, anhöriga och vittnen kan få i Landskrona stad. En beskrivning av Malmö stads arbete ges och förslag på utveckling av Landskrona stads arbete ges.

Kartläggningen kan med fördel användas som underlag för diskussion om arbetet i framtiden.

1. BAKGRUND

Forskning om brottslighet har haft flera olika fokusområden de senaste århundranden. Under 1700-talet forskades det om själva brottshändelsen men vid slutet av 1800-talet fokuserades forskningen på gärningspersonen där olika sociologiska, psykologiska och biologiska perspektiv användes för att nå en så djup granskning som möjligt. Det var inte förrän under 1960-talet som forskningen intresserade sig för brottsutsatta. I USA gjordes en av de första brottsofferundersökningarna där resultatet förvånade: en stor mängd brott nådde aldrig polisens kännedom. Vidare undersökningar förklarade att brottsutsatta gärna inte ställde upp i brottsutredningen då det innebar ännu mer besvärighet för de utsatta då varken tillräckligt stöd eller tillräcklig information gavs. Resultaten för undersökningen blev starten för ett antal ändringar i ett försök att öka befolkningens anmälningsbenägenhet. För att minska en av de upplevda påfrestningar som framkommit ur undersökningar bland brottsutsatta startades olika projekt som ledde till att informationsbroschyrer om hur rättegångsprocessen går till samt speciella väntrum för brottsutsatta skapades. Väntrummen utformades för att inge trivsel då flera timmar kunde komma att spenderas i dessa, och för att brottsutsatta och vittnen skulle slippa möta gärningsmannen och dela rum med denne under rättsprocessen.¹

En av Sveriges första kvinnojourer kom till år 1978. Jouren bestod av frivilligarbetare och var inte bunden till staten. Målet för arbetet i kvinnojourerna var att nå en bredare grupp av brottsutsatta. Röda korset gjorde ett försök genom införandet av en jourtelefon. Dock var framgången inte stor och verksamheten lades ner något år senare. År 1984 dök en ny jour upp grundad av en kvarterspolis tillsammans med Svenska kyrkan i Södertälje. Denna jour nådde större framgång och blev senare en modell för brottsofferjourverksamheten i landet.²

Det finns ett antal lagar till brottsutsattas fördel, bland annat lagen om målsägandebiträde som tillkom år 1988. Lagen innebär att brottsutsatta har rätt till ett juridiskt biträde finansierat av staten. Stöd och hjälp i den brottsutsattes intresse ska förmedlas av målsägandebiträdet där information om ersättning, regler och processen under förundersökning och rättegång ges, samt framförandet av önskemål från den brottsutsatte.³

I januari år 2008 blev alla kommuner i landet skyldiga att erbjuda medling till gärningsmän under 21 år. Vad som gäller för medling går att utläsa ur lagen Medling vid anledning av brott (SFS 2002:445). Det står bland annat i 5§ att om gärningspersonen är under tolv år får medling endast äga rum om det finns synnerliga skäl (på grund av låg ålder råder särskilda omständigheter), att brottet måste vara anmält och att gärningspersonen har erkänt brottet eller i alla fall delaktighet i det. Medling ska ske på frivillig basis och syftet är att konsekvenserna av brottet ska bli tydliga och förståeliga för gärningspersonen. Dessutom blir det en möjlighet för den brottsutsatte att hantera och förstå känslorna som förknippas med upplevelsen av brottet.⁴

I socialtjänstlagen (SFS 2001:453) framgår de lagstyrda insatser kommunen är skyldig att erbjuda människor i olika grupper. I 5 kap. 1C§ framgår den medlingskyldighet kommunen har. I 5 kap. 11§ SoL framgår kommunens skyldighet att arbeta med och ge stöd till brottsutsatta.⁵

¹ Lindgren, M. Pettersson, K-Å. & Hägglund, B. (2001)

² Ibid.

³ Ibid.

⁴ Socialtjänstlagen (SFS 2001:453), Medling vid anledning av brott (SFS 2002:445)

⁵ Socialtjänstlagen (SFS 2001:453)

1.1 VEM ÄR ETT BROTTSOFFER/ BROTTSUSSATT?

Begreppet 'brottsoffer' kan tolkas på olika sätt beroende på sammanhanget. Själva begreppet är ganska nytt och kan förstås enklare om det delas upp i "brott" och "offer". Definitionen om vad det innebär att vara ett brottsoffer eller vem som är ett brottsoffer kan ha olika intressen bakom sig. Politiska intressen bakom definitionen kan vara för att personen ska kunna få möjlighet till stöd och ersättning. I diskussionen om ersättning till inbrottsoffer ansågs det som en ersättningsberättigad kränkning att befinna sig i hemmet när ett inbrott inträffade, medan det ansågs som en kränkning mot den personliga integriteten om ett inbrott skett då offret inte befunnit sig hemma. Skulle båda kränkningarna berättigas skulle det få samhällsekonomiska konsekvenser.⁶

Om en person tillsammans med andra på ett trogivande sätt kan identifiera sig med någon typ av i allmän mening utsatt grupp, s.k. offergrupp, kan de få en politiskt accepterad offerstatus. Exempel på en sådan grupp är våldtäktsoffer. Det var inte förrän under 70-talet som kvinnorörelsen fick igång diskussionen om mäns våld mot kvinnor och ämnet fick mer plats i samhället vilket ledde till en ny offergrupp. Andra grupper som ännu inte blivit erkända fullt ut är personer som i vuxen ålder blir utsatta för mobbning, djur som utsätts för brott (ofta våld) och barn som bevittnat våld mellan och/eller emot sina föräldrar.⁷

I sociologiska sammanhang sträcker sig definitionen till att omfatta djur, miljö, samhällen, stater och i psykologiska sammanhang är personens inre upplevelse i fokus.⁸

Juridisk definition av vem som är ett brottsoffer berör ett mindre område och syftar på den eller de personer som blivit utsatt för en handling som enligt lag är brottslig.⁹ En mer tydlig definition går att finna i juridiken där brotts-offret översätts till en s.k. målsägande när ett brott polisanmäls och titeln tillskrivs den som uppfyller rekvisiten som krävs enligt lagtexten:

"Målsägande är den, mot vilken brott är begånget eller som därav blivit förnärmad eller lidit skada".¹⁰

Definitionen kan röra fysisk person, företag eller någon annan juridisk person. Problemet med den juridiska definitionen, där brottsoffret ses som en fysisk person som direkt blivit utsatt för ett brott, är att den ser till direkta brottsoffer och tappar indirekta brottsoffer så som förälder till en mördad son, barnet som bevittnat våld i hemmet etc. Den tappar även andra brottskategorier som inte är vålds- och tillgreppsbrott. Även olika typer av offer som de för miljöbrott eller ekonomiska brott förloras i definitionen.¹¹

Förenta Nationernas (FN) definition lyder;

"en person som har lidit fysiskt eller psykisk skada, ekonomisk förlust eller påtaglig försämring av sina grundläggande rättigheter genom handling eller underlåtenhet som strider mot landets straffrättsliga lagstiftning"

⁶ Lindgren, Pettersson & Hägglund. (2001)

⁷ Lindgren, Pettersson & Hägglund. (2001)

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

¹⁰ Rättegångsbalken (SFS 1942:740)

¹¹ Lindgren, Pettersson & Hägglund. (2001)

Även anhöriga ingår i FN:s definition. Brottsoffer är ett brottsoffer oavsett om gärningsmannen hittats, gripits eller straffats och oberoende av familjerelationer. Om någon skulle ingripa för att förhindra ett pågående brott och lidit skada av agerandet ingår även personen under brottsofferdefinitionen.

Definitionen av brottsoffer skiljer sig åt men det är alltså viktigt att definiera för att kunna ge brottsoffer den hjälp och det stöd de är i behov av.¹²

Fortsättningsvis kommer uttrycket 'brottsutsatt' att användas. Att vara ett offer kan följas med en rad olika förväntningar och förutfattade meningar som inte alltid stämmer överens med verkligheten. En del brottsutsatta känner inte igen sig som ett 'offer' och de förväntningar som följer med titeln. Att få en stämpel som offer kan få den brottsutsatte att inte kunna förmå sig att ta sig ur sin situation och sina upplevelser efter ett brott, samt känna ett tvång att agera på ett visst sätt.

1.2 BROTTSTATISTIK LANDSKRONA

Nedan presenteras en tabell över antal invånare i Landskrona kommun för år 2010 och år 2015, statistiken är hämtad från statistiska centralbyrån. Siffrorna över antal anmälda brott och antal anmälda brott mot person är hämtade från brottsförebyggande rådet.¹³

Antal:	2010	2015
Invånare i Landskrona	41.724	43.961
Anmälda brott* i Landskrona	7063	7061
Anmälda brott mot person* i Landskrona	2081	2190

**Anmälda brott = misshandel: inomhus/utomhus, olaga hot/ ofredande, grov kvinnofridskränkning, våldtäkt, bildstöld, cykelstöld, inbrott/källare/vind, stölder från bil, fickstöld, stöld i butik, inbrott i villa/lägenhet, butiksrån, personrån utomhus, väskryckning, skadegörelse, skadegörelse: kommun/stat, klotter, fritidshus, mot äldre (ej inbrott), narkotika och bedrägeri.*

**Anmälda brott mot person = personrån, misshandel: inomhus/utomhus, sexualbrott och olaga hot.*

2. SYFTE

Syftet med utredningen är att ge en lägesbeskrivning över det stöd Landskrona stad kan erbjuda brottsutsatta. Sedan presenteras andra arbetssätt som varit framgångsrika för att skapa en diskussion om arbetet i Landskrona är tillräckligt eller om det behöver utvecklas.

Följande frågeställning kommer att täcka in området som ska besvaras:

1. Hur ser stödet för brottsutsatta ut i Landskrona stad?
2. Hur skulle arbetet kunna utvecklas, baserat på erfarenhet?

¹² Lindgren, Pettersson & Häggglund. (2001)

¹³ Brottsförebyggande rådet (2016), Landskrona stad (2016) & Statistiska centralbyrån (2016)

3.METOD/TEORI

För att svara på den första frågeställningen om hur stödet för brottsutsatta i Landskrona stad ser ut har studiebesök gjorts hos de olika aktörerna där även semistrukturerad intervju genomförts. Intervjun ger respondenten möjlighet att måla upp en tydlig bild av arbetsplatsen utifrån förutbestämda ämnen som frågorna formuleras utifrån. Dessa intervjuer har legat som underlag för att skapa en förståelse för samt beskrivning av aktörernas arbete. Litteraturundersökning samt analys av dokument innehållande verksamhetsplaner, finansiering, statistik etc. har även gjorts. En omvärldsanalys har gjorts för att ta fram förslag och att svara på den andra frågeställningen om framgångsrika arbetssätt i andra kommuner för att skapa en diskussion om Landskronas arbete och utvecklingsmöjligheter. Tankar från intervjuer med anställda inom verksamheterna diskuteras även under frågeställning (2).¹⁴

3.1 TEORETISKT RAMVERK:

Den norske kriminologen Nils Christie myntade begreppet 'det idealiska brottsoffret' som beskriver de egenskaper hos en person som blir utsatt för ett brott som underlättar erkännandet av personen som 'brottsoffer' på samhälls nivå:

- Offret är svagt
- Offret är involverad i en respektabel aktivitet
- Offret är på en plats som hen inte kan klandras för
- Gärningsmannen är starkare än offret
- Det finns ingen relation mellan gärningsman och offer

Dessa egenskaper kan appliceras på en situation där en äldre dam är på väg hem från att ha hjälpt sin sjuka syster då hon blir överfallen, slagen i huvudet och rånad av en okänd man. Damen är i det här fallet svag och gammal, hon var på väg hem mitt under ljusa dagen och kan därför inte klandras för överfallet. Damen blir snabbt erkänd som ett brottsoffer av samhället då hon är oskyldig, svag och försvarslöst. Christie menar att om en individ ska kunna bli erkänt som brottsoffer måste individen besitta en slags makt att kunna hävda sig som ett brottsoffer, vilket den äldre damen i fallet vinner automatiskt genom att vi har en syn i samhället som säger att vi ska värna om de äldre. Christie menar även att makten inte får vara så pass stark att den upplevs som ett hot mot individer i samhället som kan ifrågasätta damens förmåga att ta sig ur situationen eller skydda sig själv.

I en annan situation med ett brottsoffer som har svårare att vinna status som just brottsoffer av samhället är en ung man som druckit några öl på en bar med en vän där plötsligt ett bråk utbryter med våld och slutar med rån på pengar. Slaget gav grövre skador på den unge mannen än vad den äldre damen i förra exemplet fick och pengarna var av mer värde än damens ting. Den unge mannen är ungefär lika stark som gärningsmannen, som han dessutom har en relation till. Att sitta på en bar och förtära alkohol är inte lika moraliskt accepterat som att hjälpa en sjuk släkting. Den unge mannen hade inte behövt befinna sig på baren och inte heller behövt dricka alkohol = han kan klandras för både platsen han befann sig på samt aktiviteten han sysslade med. Christie menar att exemplet med den unge mannen är motsatsen till den syn samhället har på det idealiska brottsoffret, även om det andra exemplet är så som verkligheten ofta ser ut.

¹⁴ Denscombe, M. (2009)

För att göra det hela mer komplicerat finns ännu ett exempel där brottsoffret besitter flera av de egenskaper som det idealiska brottsoffret bör men som inte erkänns som ett brottsoffer av samhället ändå. Våld i hemmet. En kvinna blir misshandlad av en man hon har en relation till, hon är t o m. gift med honom, en aktivitet och ett val hon enligt samhället borde avstått från för att inte utsätta sig för risker. Christie menar på att utvecklingen av kvinnans position i samhället komplicerar det för kvinnan. Kvinnan har i historien gått från att vara en hemmafru där hon lyder under mannen och inte har rösträtt till att idag vara i höga positioner som innebär makt. En kvinna ska vara så pass stark att hon kan hävda sig som ett brottsoffer och bli erkänt som det av samhället, men hennes makt får inte vara så pass stark så att hennes offerstatus ifrågasätts för att hon inte tagit sig ur situationen eller hindrat våldet.¹⁵

3.2 BEGREPPSDEFINITIONER

Lagöverträdare är den person som brutit mot det som står i lagen. Gärningsman, brottsling och förbrytare är synonymer.¹⁶

Brottsoffer/brottsutsatt är den person som blivit utsatt för ett brott. Ofta talas det om målsägande inom den juridiska disciplinen och då ingår även förklaringen att det är ett brott som begåtts emot eller den som lidit fysisk eller psykisk skada.¹⁷

4. SOCIALTJÄNSTENS ANSVAR

Invånare i kommuner ska känna trygghet i att vända sig till socialtjänsten för stöd och hjälp och socialtjänsten ska arbeta för social- och ekonomisk trygghet för invånarna. För att lyckas med detta finns flera mål i Socialtjänstlagen som ska arbetas utifrån. I 5 kap. 11§ första stycket står bl.a.:

”Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp”¹⁸

Utifrån detta ska varje kommun genom socialtjänsten ansvara för och bidra med stöd, hjälp, gott bemötande och information som brottsutsatta och närstående är i behov av oavsett omständigheter. Att informera om och skicka vidare till andra verksamheter, kommunala som ideella, är en viktig del i socialtjänstens arbete. Avtal med andra aktörer kan skapas och det medför att både kommunala och ideella verksamheter förblir kommunala angelägenheter där kommunen har huvudansvaret. Konkret kan socialtjänsten erbjuda:

Rådgivning, stöd, hjälp och information om polisanmälan, försäkringsinformation, rättsprocessen, andra myndigheter/ideella verksamheter, rätt till målsägandebiträde. Informationen ska vara tillgänglig för alla oavsett omständigheter såsom funktionsnedsättning och språk.

Kontaktperson som ger stöd och hjälper till vid kontakt med olika myndigheter, skyddat boende eller boende på annan ort pga. omständigheter. Ekonomiskt bistånd genom t.ex. larm, extra mobiltelefon, pengar, boende etc. Även bistånd vid ansökan om ersättning vid förlorad egendom eller skada. Stöd för anhöriga. Medling.

¹⁵ Sahlin och Åkerström. (2001)

¹⁶ NE.se 2016-10-11

¹⁷ NE.se 2016-10-11

¹⁸ Socialtjänstlagen (2001:453)

Arbetet ska inte utgå från en viss modell med fasta rutiner utan utformas efter en bedömning för varje individs behov och omständigheter. En utredning ska göras när en ny kontakt skapas. Det finns möjlighet att arbeta fram en specifik insats för en viss individ. Det finns inga satta tidsbestämmelser för utredningen men det ska ske skyndsamt.¹⁹

Då socialtjänsten arbetar under sekretess kan det verka problematiskt att samverka med andra aktörer. Socialtjänsten får i vissa fall gå emot sekretessen om lämnandet av uppgifter inte gör att personen i fråga eller närstående lider men enligt 26 kap. 1§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400 OSL). Även samtyckte från individen eller vårdnadshavare för barn möjliggör utlämnandet av uppgifter. Det finns andra omständigheter som gör att det enligt lag är möjligt att bryta mot sekretessbestämmelser, exempel anmälningsskyldighet och i vissa fall till hälso- och sjukvård. När det gäller brott får socialnämnden vid misstanke lämna uppgifter till åklagarmyndighet, polismyndighet eller annan myndighet som har rätt att ingripa vid brott. För att rätten ska gälla måste brottet ha ett föreskrivet fängelsestraff på minst ett års fängelse, vid försök till brott krävs minst två års fängelse. Sådana brott kan vara mord, dråp, våldtäkt, grov misshandel, människohandel, olaga frihetsberövande, grovt rån mm. Gäller brottet barn finns inga föreskrifter om straffvärde.²⁰

Socialtjänsten samverkar med flera aktörer när det kommer till brott, från polis vid anmälan om brott till åklagarmyndighet och rättsprocess vid utredning om brott och hälso- sjukvård vid dokumentation om bevis och vård av möjliga skador till följd av brott. Att bemöta brottsutsatta och anhöriga med respekt och empati har visat sig ha en verkan på anmälningsbenägenheten och utredningen samt brottsutsattas medverkan i processen för brottsutredningen.²¹

5. UNGA BROTTSUSSATTA

I samband med anmälan, utredning och rättegång har det enligt forskning visat sig att stödet från polisen är bristande för unga brottsutsatta. De är hänvisade till ungdomsmottagningar, elevhälsan på skolor, barn- och ungdomspsykiatri etc. Problemet med en sådan hänvisning är att dessa aktörer inte besitter kunskap om hur polisutredningar och rättegångsprocessen går till och därför blir stödet även där bristande. Har det funnits stöd visar det resultat på brottsutsattas medverkan i utredning, rättegång och viktigast – brottsutsattas återhämtningsprocess. Med stöd riskerar den utsatte i mindre utsträckning att bli utsatt för upprepad brottlighet och att själva gå den kriminella vägen i hämndaktioner.

År 2005 genomförde Stockholmstads forsknings- och utbildningsenhet en enkätundersökning där 5531 elever deltog. Svaren som kom in visade att var femte elev utsatts för brott, varav endast 1/3 hade anmält till polisen. Alltså var det 66 % av de brott som unga utsatts för som polisen aldrig fick veta något om. Det visade sig även att var fjärde elev hade bevittnat ett brott, var sjunde pojke och var tionde flicka kändes sig då allvarligt hotade²².

5.1 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA I SVERIGE

År 1999 under januari-mars polisanmäldes 90 stycken personrån i Stockholm vilket var en fördubbling från samma period föregående år. De flesta av offren och gärningsmännen visade sig vara under 20 år.

En socionom postar en kopia av en polisanmälan om våldtäkt på en flicka till socialförvaltningen i flickans hemkommun, brevet kommer tillbaka med vändande post med frågan varför de skulle ha kopian då brottet ägde rum i

¹⁹ Socialstyrelsen. (2012)

²⁰ Socialstyrelsen. (2012)

²¹ Ibid.

²² Hellströmer, A. & By, U. (2008)

Stockholm, där även gärningsmannen bodde? Kvinnan som postat kopian till hemkommunen menade på att den brottsutsatte flickan även hon var i behov av stöd och hjälp, inte bara gärningsmannen, men ingenting skedde.²³

Det var efter dessa insikter Stödcentrum för unga brottsutsatta i Stockholm startades upp i juni år 1999 av bland annat socionomen Ann Hellströmer. Samma kvinna ligger bakom utvecklingen av metoden och förhållningssättet i arbetet på Stödcentrum. Projektet fungerade väl och ett år senare permanentades arbetet och ligger nu till grund för övriga stödcentrums verksamhet.²⁴

Genom ett nära samarbete med polisen, som ofta har speciella brottsoffersamordnare vilka förmedlar kontakt för unga brottsutsatta, får ungdomarna kontakt med stödcentrum. Kontakten sker antingen genom att polisen förmedlat information om Stödcentrum och skickat vidare den brottsutsatte, eller genom att låta stödcentrum få ta del av de polisanmälningar som kommer in varefter stödcentrum själva söker kontakt med den brottsutsatte genom telefonsamtal, brev eller SMS. Kontakt sker även genom att personen själv eller en förälder söker upp verksamheten. Stödcentrum är ofta beläget i eller i närheten av polisens lokaler för att dels få ett effektivt arbete, dels för att unga brottsutsatta förknippar besök vid socialtjänsten som något dåligt. Göteborg har valt att inte placera stödcentrum i polisens lokaler i ett försök att nå ut till de som inte valt eller inte vill polisanmäla brottet. Det stöd som stödcentrum ger vänder sig inte bara till brottsutsatta utan även närstående och vittnen till brott. Viktigt är även att betona att ett brott inte behöver vara polisanmält för att en brottsutsatt ska kunna kontakta eller få stöd och hjälp.²⁵

I Sverige finns ett flertal stödcentra som alla utgår från en och samma arbetsmodell i grunden, där arbetet sedan utvecklats för att anpassas till stödcentras förutsättningar och erfarenheter beroende av samarbetsmöjligheter och miljö. Några verksamheter har valt att fokusera på lösningsfokuserade eller nätverksinriktade metoder i sitt arbete.

Stödcentrum vänder sig i första hand till ungdomar mellan 12–21 år men både yngre och äldre får stöd och hjälp. Rån, misshandel, olaga hot, sexualbrott och övergrepp i rättssak är sådana brott som stödcentrum generellt ger stöd i, men vissa stödcentra har även kunskap om våld i nära relationer eller hedersrelaterade brott, där andra hänvisar till specialiserade verksamheter. Stödcentrum har möjlighet att ge råd och stöd genom samtal där tekniker som bygger på forskning om arbete med unga brottsutsatta används. Är personen i behov av mer stöd och hjälp som stödcentrum inte kan erbjuda slussas de vidare till socialtjänstens övriga verksamhet; barn- och ungdomspsykiatri, ungdomsmottagning, elevhälsa på skolan, läkare med flera. Kontakten med stödcentrum ser olika ut i varje enskilt fall men generellt sett sker ett första informerande samtal, ofta tillsammans med en förälder, sedan bokas nästa samtal in, upp till tre samtal är vanligt. Samtalen kan ha olika teman såsom brottshändelsen, känslor i samband med och efter brottshändelsen, känslor gentemot gärningsmannen. Dessa diskuteras under samtalen där den brottsutsatte får möjlighet att uttrycka sig muntligt, skriftligt eller genom att rita. Även föräldrar kan behöva stöd vilket de kan få genom föräldragrupper och informationskvällar som anordnas på flera ställen i landet. Stöd kan även ges via telefonsamtal och e-post. Vid rättsprocessen kan både brottsutsatta och vittnen behöva stöd genom information eller att någon från stödcentrum följer med. Stödcentrum kan även ge information om försäkringsfrågor, skadestånd, brottsskadeersättning samt viss information om polisutredning.²⁶

²³ Hellströmer, A. & By, U. (2008)

²⁴ Hellströmer, A. & By, U. (2008)

²⁵ Socialstyrelsen. (2005)

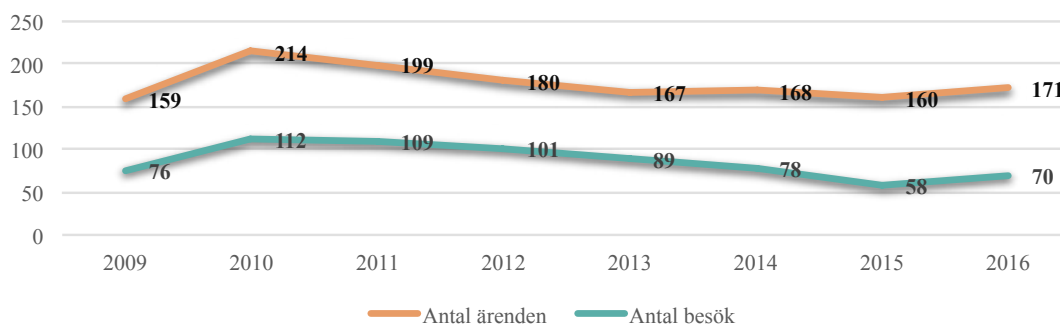
²⁶ Hellströmer & By (2008)

5.2 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA I LANDSKRONA

Kommunstyrelsen i Landskrona gav den 14 februari 2007 strategikontoret i uppdrag att ta fram ett kostnadsförslag för inrättandet av en verksamhet för unga brottsutsatta enligt modellen Stödcentrum Stockholm stad. Ungas risk för hämndaktioner efter att ha blivit utsatt för brott kan minskas genom stöd och att stöd till vittnen kan leda till att de medverkar i längre utsträckning i brottsutredning och rättsprocessen. I sin tur kan det innebära högre risker för gärningsmän och att fler blir fällda. Med den motiveringen lades ett förslag fram om att i januari 2008 starta upp Stödcentrum för unga brottsutsatta i Landskrona. 785.000 kr avsattes i budget för verksamheten. Verksamheten placerades under enheten för förebyggande arbete (BUN). En socionom på heltid som även stod för medlingsverksamheten anställdes. Verksamheten vände sig till ungdomar upp till 18 år med möjlighet till avsteg. Syftet var att ge stöd och hjälp för unga brottsutsatta, vittnen och anhöriga. Fanns det behov av vidare vård blev stödcentrums uppgift att slussa vidare till exempelvis sjukvård eller psykolog. Stödcentrum skulle ingå nära samverkan med framförallt polis men även med åklagare, skola, sjukvård och brottsofferjouren.

Under åren som gått sedan uppstarten 2008 har stödcentrums fysiska placering ändrats ett antal gånger. Sedan 2013 ligger verksamheten i polishuset. Syftet var ett närmre samarbete och smidigare kontakt dels vid hänvisning till stödcentrum men även under arbetet med brottsutsatta.

Antal ärenden och antal besök år 2009-2016 (jan t o m. nov)

Figur 1.

Statistiken visar en stigning för stödcentrums första verksamhetsår. Därefter minskar antalet ärenden. Tidsbrist på en delad tjänst kan ha varit en orsakande faktor. Efter en nedåtgående trend för både inkommande ärenden och antal besökare syns en vändning för år 2016.

Förklaringar till den ökande statistiken för stödcentrum kan bero på att verksamheten breddat ut sig och nått ut till fler i Landskrona, bland annat genom sociala medier, och att samarbeten med andra aktörer har fungerat bättre under året än under tidigare år.

5.2.1 STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA IDAG

År 2016 har stödcentrum i Landskrona en socionom anställd på halvtid. I tjänsten för stödcentrum ingår även ansvar för medlingsverksamheten.

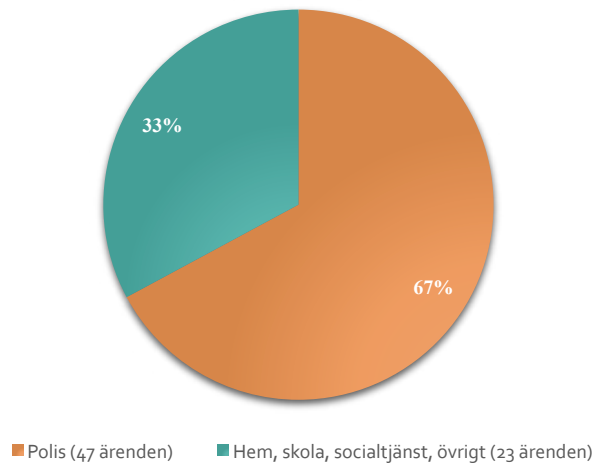
Stödcentrum för unga brottsutsatta tillhör individ- och familjeförvaltningen (IOF). I början av året tillhörde verksamheten verksamhetsområde Barn och unga - öppenvård men i oktober flyttades tillhörigheten till verksamhetsområde Främjande insatser, fritid.

Placeringen är i slutet av 2016 på polishuset och kommer att stanna kvar där under nästa år, dock med viss placering på Anniegården.

Stödcentrum samverkar idag tillsammans med polisen i Landskrona, polisens brottsoffersamordnare i Helsingborg, socialtjänsten, skolpersonal och brottsoffermyndigheten. Vad gäller polisanmälda brott mot person får stödcentrum kännedom om dessa genom brottsoffersamordnare där sedan kontakt tas med den brottsutsatte för att erbjuda stöd. Stödcentrum tar emot ungdomar mellan 13-23 år, med möjlighet till avsteg.

Statistiken för år 2016 sträcker sig till och med 1 december eftersom nuvarande anställd socionom har sagt upp sig vilket gör att det inte lämpar sig att ta sig an nya ärenden under december månad, dessa hänvisas vidare till andra lämpliga insatser. Av de totalt 70 besökarna är könsfördelningen ungefär lika. Tjejerna har en snittålder på 17.2 år och pojkarnas är 16.7 år. Fem av besökarna av verksamheten har varit anhöriga, resterande har varit direkt brottsutsatta. De mest förekommande brotten har varit misshandel, olaga hot, rån och försök till rån.

2016 års besökare har fått kontakt med stödcentrum genom

Figur 2.

Vad gäller kontaktförmedling under år 2016 visar statistiken på ett gott samarbete mellan stödcentrum och polisen. Flertalet ärenden har aktualiserats av polisen (se figur 2).

Framtiden för stödcentrum verkar oviss. Nuvarande anställd socionom slutar vid årsskiftet, tillhörigheten har flyttats ett antal gånger under året och vad som händer efter årsskiftet är i dagsläget oklart.

6. BROTTSOFFERJOURNEN SVERIGE

Brottsofferjourernas riksförbund, idag Brottsofferjouren Sverige, startades år 1988 och arbetade för brottsutsattas rättighet att få stöd. Att bli utsatt för ett brott kan innebära en chock och ett trauma för individen. Att bearbeta en sådan händelse kan ta mycket tid och energi, utöver det behöver en brottsutsatt även ta itu med att polisanmäla brottet, möjligtvis söka ersättning för skadan brottet kan ha medfört och om utredningen leder någonstans ska en brottsutsatt även orka med rättsprocessen och kanske till och med möta gärningspersonen. Brottsofferjouren Sverige är en organisation som består av ett förbundskansli, de lokala brottsofferjourerna i landet samt en nationell stödtelefon. All hjälp och stöd som brottsofferjourerna erbjuder bygger på ideellt engagerade och är gratis. Sökande kan vara anonyma och kan få hjälp även om brottet är polisanmält eller ej. Som grund ligger FN:s mänskliga rättigheter och förhållningssättet är utefter fyra ledord: empatisk, engagerad, trovärdig och ansvarskännande. Baserat på dessa ord ger stödpersoner på jourerna medmänskligt stöd, råd, information om polisanmälan, rättsprocessen, svarar på frågor om ersättning, hjälper till vid myndighetskontakt och annan praktisk hjälp såsom ifyllnad av blanketter. Brottsutsatta, anhöriga och vittnen kan ta del av det som brottsofferjourerna erbjuder och kan även få hjälp att komma i kontakt med andra insatser som kan behövas. Målet för arbetet på jourerna är att verka som ett stöd på vägen tillbaka till ett så normalt och vardagligt liv som möjlig efter att ha blivit utsatt för ett brott. Eftersom brottsofferjouren inte är någon myndighet gäller inte någon sekretesslag men stor vikt läggs vid tystnadslöfte hos de engagerade. Stödpersonerna får utbildning för att kunna förmedla den information som är relevant för de sökande.

Vissa kommuner har valt att skriva ett avtal med den lokala brottsofferjouren. Denna form av avtal kallas idéburet offentligt partnerskap och innebär att kommunen kan ge finansiellt stöd genom att den ideella verksamheten uppfyller de önskemål som står i avtalet. Genom att kommunen ger viss finansiering kan brottsofferjouren anställa någon för arbetet.²⁷

Varje brottsofferjour får ett bidrag på 30.000 kr från statliga brottsofferfonden som administreras av Brottsoffermyndigheten. Finns vittnesstöd vid jouren är det möjligt att söka ett bidrag för detta från 10.000 kr. Utöver dessa bidrag kan brottsofferjourerna få regionalt bidrag eller projektbaserade bidrag. Även kommunen kan gå in och ge ett bidrag. Enskild person eller företag kan även skänka pengar för att stötta de lokala brottsofferjourerna.

Även vittnesstöd är ideellt engagerade människor som efter utbildning kan stötta och hjälpa brottsutsatta och vittnen före, under och efter rättsprocessen. Information, rättigheter och praktiskt hjälp förmedlas av vittnesstödet.

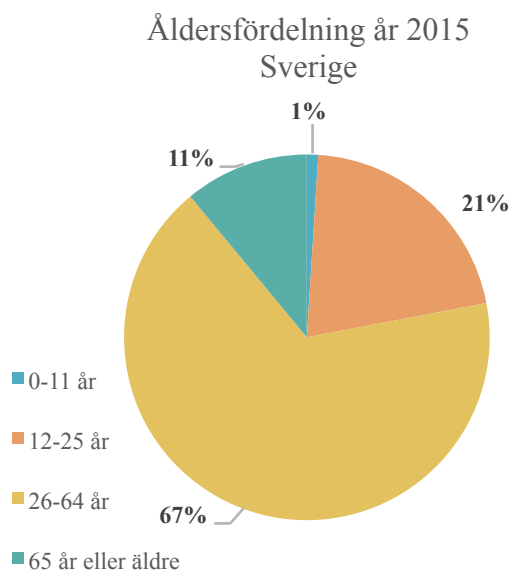
Brottsofferjouren Sverige har även en verksamhet kallad Stöd på eget språk baserad på telefonkontakt med de brottsutsatta, vittnen och anhöriga som är i behov av stöd på ett annat språk. Stöd på eget språk kan ges utifrån 27 olika språk.

²⁷ Region Skåne. (2016)

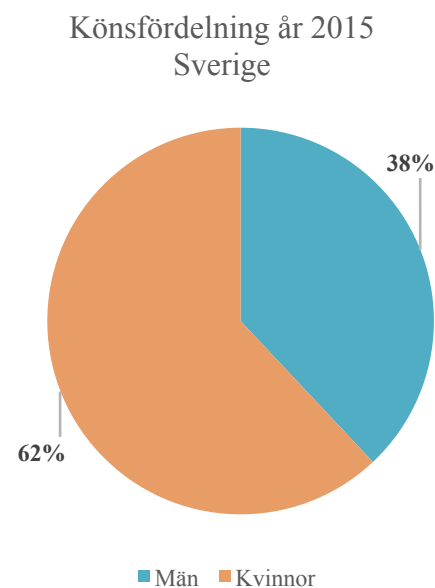
²⁸ Brottsofferjouren. (2016)

Varje år samlar brottsofferjouren Sverige in statistik från landets lokala brottsofferjourer. Under verksamhetsåret 2015 fick totalt 78.165 stycken personer hjälp och stöd av brottsofferjourernas brottsofferstödande och vittnesstödande verksamheter. 33.590 stycken av dessa fick stöd genom den brottsofferstödande verksamheten på någon av landets 88 aktiva brottsofferjourer. Den brottsofferstödande verksamheten inkluderar inte vittnesstöd som sker under rättegångsprocessen.²⁸

Bland kvinnor var misshandel, ofredande, olaga hot och stöld de vanligaste brotten de blivit utsatta för. Bland männen var det misshandel, olaga hot och stöld.

Figur 3.

Figur 4.

År 2015 var det fler kvinnor än män som varit i kontakt med någon av landets lokala brottsofferjourer (se figur 4). Statistiken för åldersfördelning under 2015 visar att brottsofferjourerna får kontakt med alla åldersgrupper. Flest är mellan 26-64 år som också är den kategori som har det bredaste åldersspannet (se figur 3).

6.1 BROTTSOFFERJOUREN LANDSKRONA

Brottsofferjouren i Landskrona-Svalöv startade år 1993. Utöver de 30.000 kr i bidrag för brottsofferstöd får de även 10.000 kr i vittnesstöd. Ett föreningsbidrag ges från kommunen, de senare åren har det varit ca 17.000 kr

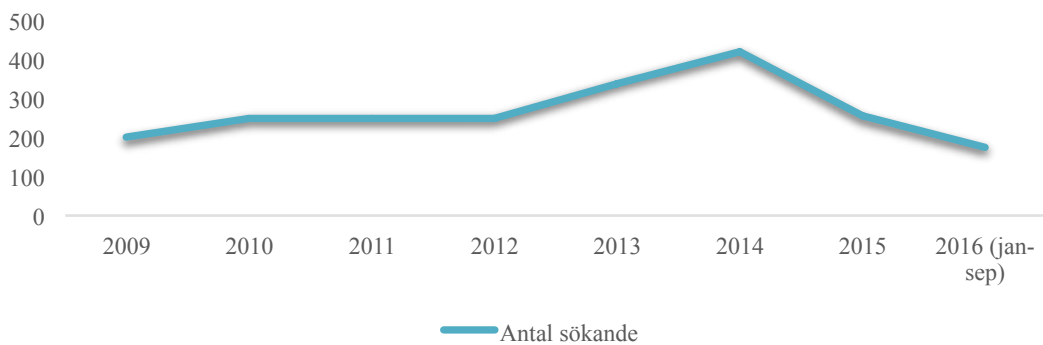
I dagsläget är fem personer ideellt engagerade i Landskrona-Svalövs brottsofferjour. Öppettider är helgfria torsdagar kl. 17.00-19.00. Det går även nå jouren via telefon dygnet runt. Under 2015 hölls en utbildning för stödpersoner som anordnades och genomfördes på egen hand av jouren. Utbildningen genererade i fyra nya stödpersoner. Under 2015 påbörjade styrelsen ett arbete i kvalitetssäkrande syfte med att se över rutiner, arbetsfördelning och rollfördelning. Utöver det sker det kvalitetssäkrande arbetet genom statistikinsamling, utbildningar och stödpersonsträffar där ärenden diskuteras. En annan så kallad kvalitetssäkring sker när någon ny vill engagera sig i brottsofferjouren och ett utdrag ur belastningsregistret krävs.

²⁸ Brottssofferjouren. (2016)

Brottsofferjouren har kontakt med polisens brottsoffersamordnare i Helsingborg och får på så vis kontakt med flera brottsutsatta. Under 2015 förmedlade polisen kontakt till brottsofferjouren Landskrona-Svalöv i totalt 65 % av kontakterna (se figur 6). Unga brottsutsatta som kommer i kontakt med brottsofferjouren får information om Stödcentrum för unga brottsutsatta.

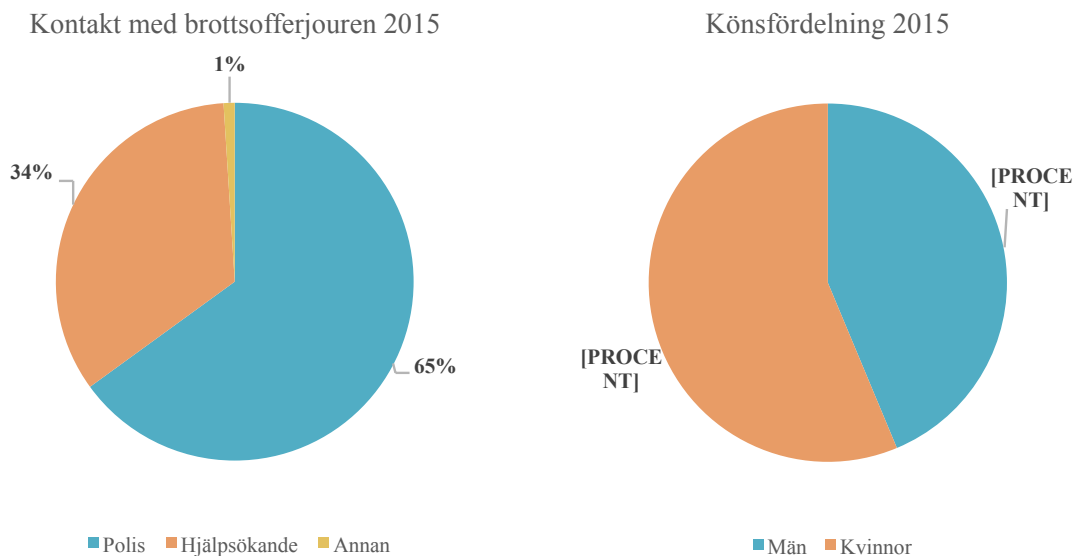
Brottsofferjouren har tecknat avtal med kommunen vilket innebär att det bland annat ska bli möjligt att anställa en person på 25 % för arbete på jouren. Engagerade i brottsofferjouren menar att om avtalet går igenom säkrar det brottsofferjourens framtid i alla fall två år till. Beslutet tas i kommunstyrelsen 24/11.

Antal sökande år 2009-2016

Figur 5.

Mellan 2009-2014 skedde nästan en fördubbling av antalet kontakter med brottsofferjouren Landskrona-Svalöv. Efter 2014 syns en nedåtgående trend (se figur 5).

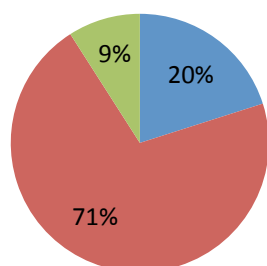

Figur 6.

Figur 7.

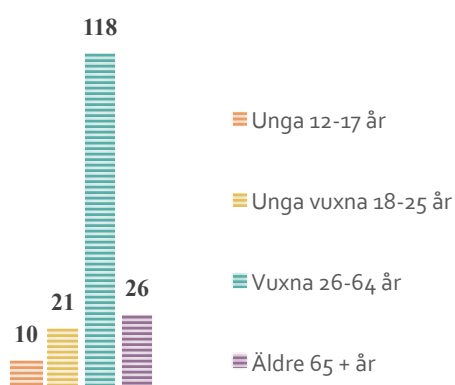
Åldersfördelning hjälpsökande 2015

■ 12-25 år ■ 26-64 år ■ 65 år eller äldre

Figur 8.

ÅLDERSFÖRDELNING HJÄLPSÖKANDE ÅR 2016 (JAN-SEP)

Figur 9.

Totalt 254 stycken sökte kontakt med brottsofferjouren under 2015, 111 stycken män och 143 stycken kvinnor (se figur 7). Kontaktförmedlingen skedde till störst del av polisen men 34 % tog kontakt själv med brottsofferjouren, cirka 86 människor (se figur 6).

Under år 2015 var flest hjälpsökande mellan 26-64 år, vilket även är kategorin med det bredaste åldersspannet (se figur 8). Trenden verkar hålla i sig för år 2016 där flest hjälpsökande är mellan 26-64 år (se figur 9). Statistiken för år 2016 sträcker sig dock endast till september. Allt som allt visar statistiken att brottsofferjouren Landskrona-Svalöv kommer i kontakt med människor inom samtliga åldersgrupper vilket visar på ett behov av verksamheten.

7. KVINNOFRIDSARBETE I SVERIGE

Mäns våld mot kvinnor har varit ett problem länge i Sverige och det var inte förrän under 1970-talet då Kvinnojourrörelsen startade i Sverige som arbetet mot våldet och för kvinnorna kom igång ordentligt och kvinnor som utsätts för mäns våld fick offerstatus i samhället. Rörelsen var en reaktion mot det bristande stödet från samhället för de kvinnor som utsattes för våld i nära relationer. År 1978 startade de två första kvinnojourerna, en i Stockholm och en i Göteborg. År 1984 startade Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer och år 1996 startade Sveriges kvinnojourers riksförbund f.d. SKR, nu Unizon. Idag finns ca 180 stycken kvinno- och tjejjourer runt om i Sverige²⁹.

Kvinnofrid står för en vision och har ett mål för att sträva efter att kvinnor och barn inte ska utsättas för hot, våld och kränkningar³⁰.

Socialnämnden ska enligt lag ge stöd till brottsutsatta och då särskild kvinnor och deras barn som blir utsatta för övergrepp av närstående enligt SoL 5 kap. 11§. En kartläggning gjord av socialstyrelsen över Sveriges skyddade boenden visar att de flesta kommuner tar sitt ansvar, vissa genom eget arbete men oftast genom avtal med ideella aktörer så som kvinnojourer. 195 stycken boenden ingick i kartläggningen, ideella, privata och kommunala, där det framkom att 45% av verksamheterna finansierades av verksamhetsbidrag från kommunen och dygnsavgift. Av de boenden som drevs av privata aktörer var det 93% som svarade att finansieringen skedde genom dygnsavgift från kommunen.

Trots att kommunen enligt lag måste ta sitt ansvar och ge stöd och skydd för brottsutsatta finns det idag inga kriterier som måste uppfyllas för skyddade boenden. Enligt enkätundersökningen har 48 stycken av de 195 svarande boendena att de har ett avtal med kommunen och 64 stycken att ett sådant avtal skrivs i enskilda fall³¹.

Nya föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) började gälla i oktober 2014 för arbete med våld i nära relationer i socialtjänst och hälso- och sjukvård. Målet med de nya föreskrifterna är att ge ett bättre stöd för våldsutsatta och barn som bevittnat våld. Att få våldsutövare att sluta genom stöd är också en viktig del³².

7.1 FAMILJEFRID I LANDSKRONA

Socialtjänsten i Landskrona har en verksamhet för familjefridarbete i kommunen. Verksamheten ligger under verksamhetsområde vuxenstöd. Familjefrid arbetar med vuxna kvinnor och män som utsatts eller utsätter en partner för våld och kränkning i nära relation. Vuxna utsatta, utövare och anhöriga kan vända sig till mottagningen för stöd och hjälp dagtid måndag-fredag. Det görs en utredningen av en socionom tillsammans med individen för att bestämma vilken form av stöd som behövs. Genom kvinnohuset, fredman och en nätverksgrupp mot hedersrelaterat våld arbetar kommunen emot våld i nära relationer³³.

²⁹ Nationellt centrum för kvinnofrid. (2016), SKL (2016)

³⁰ SKL. (2016)

³¹ Socialstyrelsen. (2013)

³² Socialstyrelsen. (2016)

³³ Landskrona stad. (2016)

7.1.1 KVINNOHUSET

År 2007 startade kvinnofridsarbetet i Landskrona. Två stycken socionomer anställdes, en för att kartlägga behovet för kvinnofridsarbete i Landskrona och en socionom för krisbearbetning. Då fanns ett samarbete med frivilliga kvinnojouren Isis med möjlighet att nyttja en lägenhet med fem rum för att placera kvinnor som var i behov av skydd.

2010 övertygades politikerna om att behovet och lönsamheten av ett kommunalt boende för utsatta kvinnor fanns. Det skulle även vara bra ekonomiskt sett då andra kommuner kunde placera kvinnor i boendet i Landskrona och då stå för finansieringen. En projektplan skrevs och år 2011 anställdes nuvarande sektionschef. I oktober år 2012 öppnades Landskronas Kvinnohus.

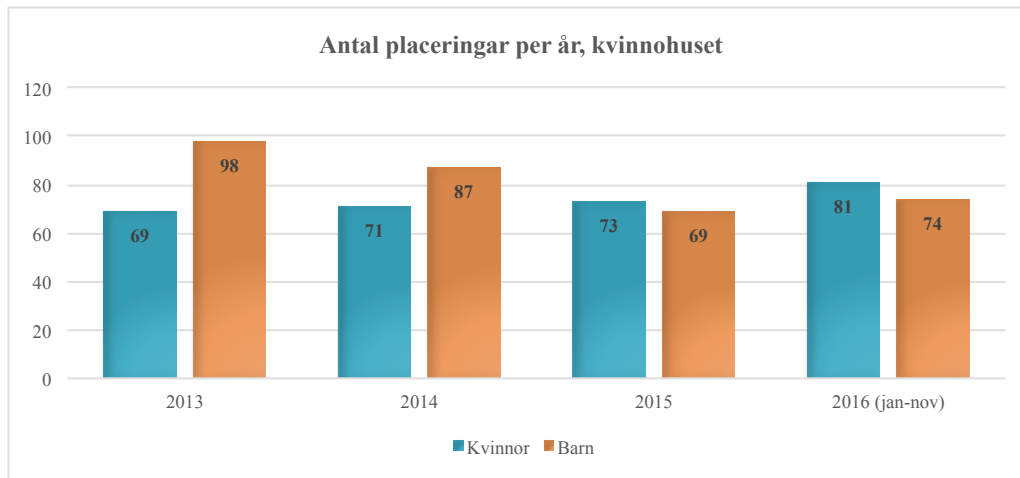
Till kvinnohuset kan kvinnor och deras barn vända sig om de behöver hjälp att komma ifrån våld i relation, hedersproblematik eller missbruksproblematik där våld förekommer. Säkerheten i byggnaden och arbetssättet är hög.

Kvinnohuset har 4 stycken fast anställda. Kompetens för arbete med barn finns i arbetsgruppen. De kvinnor som får boende på kvinnohuset får en egen kontaktperson som kan hjälpa till med bl.a. myndighetskontakt, målet är dock att endast stå bredvid och låta den boende sköta kontakten på egen hand. Samarbete sker med polis, socialtjänst, vaktbolag och skola. Skolplikten läggs stor vikt vid när det kommer till barnen, samt vikten av att komma tillbaka till ett normalt liv och träffa andra barn.

En placering varar cirka 3 månader beroende på individens behov och problematik. En placering kostar mellan 2500-3500 kr/dygn, fler kostnader tillkommer om ett barn ska placeras med kvinnan. Behovet för placering bedöms och om beslutet säger att insatsen krävs ger socialtjänsten bistånd för boendet. Externa kommuner kan även placera kvinnor i Landskrona och då står den placerande kommunen för finansieringen. Även i de fall en utförlig riskbedömning behövs göras kan kvinnorna få bo på Kvinnohuset i väntan på att bedömningen ska bli klar. Polisen och socialjouren kan akutplacera kvinnor under nätter och helger på Kvinnohuset.

Förutom det fysiska skyddet ökas den boende kvinnans säkerhet med ett så kallat GPS-larm med en larmknapp som används om det finns en hotbild mot kvinnan av att röra sig fritt i samhället.

Kvalitetssäkring görs bland annat genom en anonym enkät som fylls i när boende lämnar Kvinnohuset, statistik samlas in, rekommendationer följs och samarbete med Kompetenscentrum sker.Handledning och utbildning av personal sker kontinuerligt.

Figur 10.

Statistiken visar en ökning i antalet boende kvinnor per år. Antalet barn som placerats med sina mammor har varierat i antal under åren (se figur 10).

7.1.2 FREDMAN

Fredman arbetar med män som blivit utsatt eller använder våld i nära relation. Männerna får rådgivning, krisberedning, samtal och behandling. Samtalen kan ske individuellt eller i grupp. Det ges möjlighet att träffa andra i liknande situation, lära sig gränser och att hantera sin aggression och bearbeta de känslor som upplevs både av att utsätta någon för våld eller själv utsättas för det³⁴.

8. MEDLING I SVERIGE

Sedan januari år 2008 är det obligatoriskt för kommunerna i Sverige att erbjuda medling till ungdomar mellan 12-21 år. Det är lagstadgat i SoL. 5 kap. 1c§, som sedan hänvisar till Medlingslagen.

Medling innebär ett möte mellan den som begått ett brott mot en annan individ, gärningsperson, och den som blivit utsatt för brottet, brottsutsatt eller målsägande. En opartisk medlare ska finnas med under mötet där det finns möjlighet för diskussion om brottsgärningen, upplevelser, konsekvenser och framtida förhållningssätt. Medlingsverksamheten är riktad till lagöverträdaren för att ge denne en förståelse för konsekvenserna av sitt handlade, men ger samtidigt den brottsutsatte möjlighet att få svar på frågor som kan vara viktiga för bearbetningen av traumat. Medling är frivilligt men för att kunna erbjuda medling krävs det att brottet blivit polisanmält, att gärningspersonen erkänt brottet eller inblandning i det. Under en medlingsprocess sker så kallade förmöten där medlaren träffar de båda parterna var för sig och går igenom regler, tillvägagångssätt och information. När det är dags för själva medlingen finns det möjlighet att skriva ett slags avtal mellan gärningspersonen och den brottsutsatte som kan innehålla överenskommelse om hur gärningspersonen kan försöka gottgöra sin gärning genom förändring, ekonomisk ersättning och arbetsinsatser³⁵.

³⁴ Landskrona stad. (2016)

³⁵ Brottsrummet. (2016), Landskrona stad. (2016)

Även om medling är riktat till gärningspersonen har det visat sig att även brottsutsatta får ut något av mötet. De negativa upplevelserna hos den brottsutsatte kan bearbetas genom att frågor besvaras. Det har även visat att det finns en påverkan på minskningen av upprepad brottslighet hos gärningspersonen³⁶.

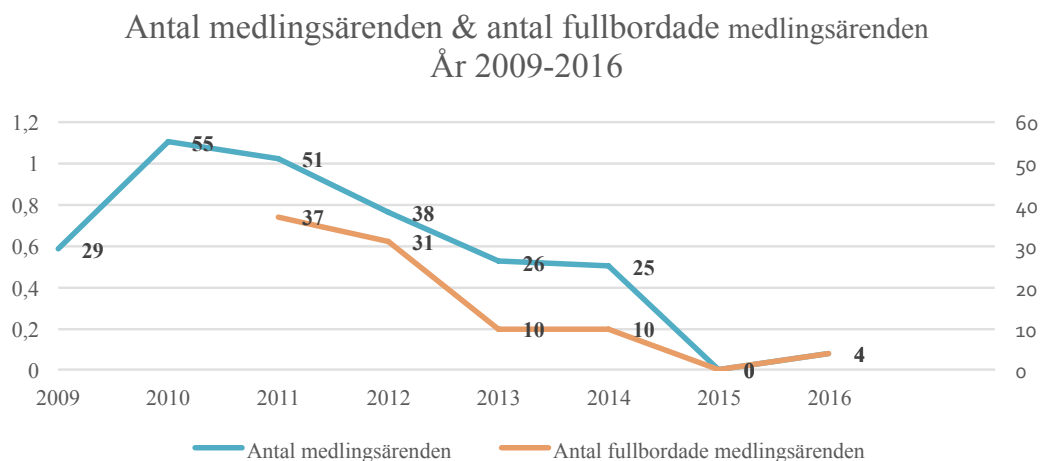
Statistik visar att 2/3 av gärningspersonerna under medling är pojkar, resterande 1/3 är flickor. De vanligaste brotten som medling används vid är snatteri, misshandel, skadegörelse, stöld, inbrott, person- och butiksrån, olaga hot samt ofredande³⁷.

8.1 MEDLING VID UNGDOMSBROTT I LANDSKRONA

År 2008 anställdes i Landskrona en socionom på deltid för medlingsverksamheten. Ett samarbete med medlingsverksamheten Skåne Nordväst fortgick fram till 2014 då Landskrona stad beslutade sig för att ta över verksamheten. Landskrona stad upplevde att samarbetet med medlingsverksamheten i Skåne Nordväst inte fungerade som önskat. Det skedde 2015. Övergången innebar att sju stycken tjänstemannamedlare från Landskrona blev utbildade samt sju stycken från Helsingborg, vilka det startades ett samarbete tillsammans med. Resultatet blev att lekmannamedlarna försvann vilket gav en ekonomisk vinning då medlingstjänsten ingår i en annan tjänst för tjänstemannamedlaren. Genom ändringen ges en bättre överblick samt snabbare hantering av ärenden och med det bättre service.

Från och med slutet av 2015 tillhör medlingsverksamheten individ- och familjeförvaltningen verksamhetsområde barn och unga, öppenvård. Nuvarande medlare har sagt upp sig och tjänsten ska tilldelas någon annan på deltid.

Medlingsärenden har sjunkit i antal för år 2016. Varför det blivit så är svårt att säga. Omorganisationen av polisen som resulterat i omplaceringar och att anställda som arbetat med medlingsärenden har valt att sluta kan vara en bidragande orsak. Statistik för år 2015 saknas. År 2014 var stöld det vanligaste brottet medlingsärendena gällde (10 av 25). Snittåldern för gärningspersonerna var 14,6 år. 15 stycken var flickor och 10 stycken pojkar. Av de totalt 25 ärendena under 2014 kom 23 av dessa från polisen och de resterande två kom från socialtjänsten.

Figur 11.

Statistiken för år 2015 som saknas har markerats med noll men innebär inte att det var noll medlingsärenden under år 2015. Under år 2016 var det totalt fyra medlingsärenden och samtliga blev fullbordade. Medling i Landskrona stad ökade i antal fram till år 2010. Från 2010 fram till 2014 minskat antalet medlingsärenden (se figur 11).

³⁶ Brottsrummet. (2016)

³⁷ Landskrona stad. (2016)

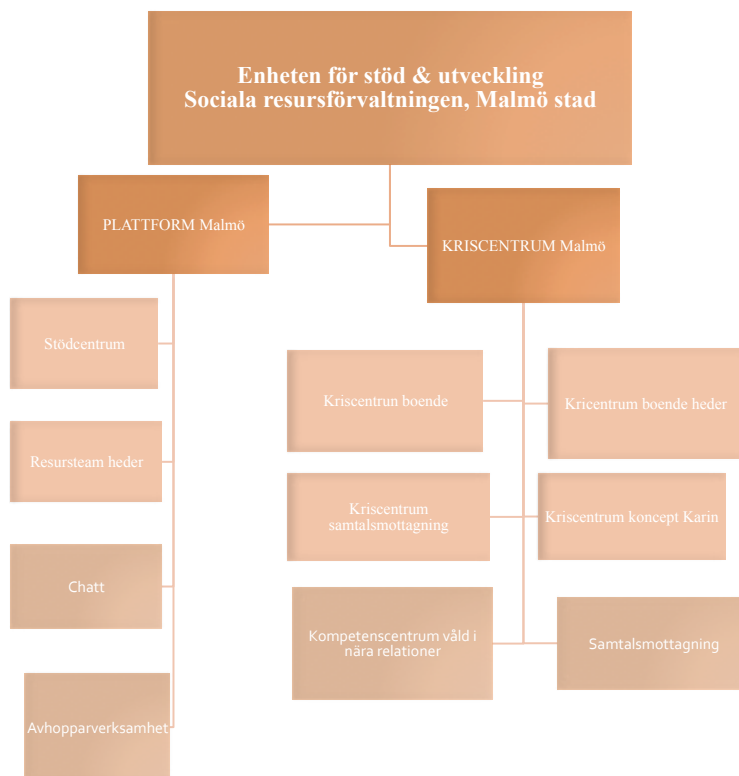
9. MALMÖ STADS KOMMUNALA ARBETE

I Malmö stad har kommunen valt att helt ta ansvaret för stöd till brottsutsatta genom att de utvecklat stödet på egen hand och inte skriver avtal med ideella föreningar. Arbetet har utvecklats utifrån socialtjänstlagens 5 kap 11§ (2001:453) där det står:

”socialnämnden bör verka för att den som har varit utsatt för brott och deras anhöriga får stöd och hjälp”

Malmö stad erbjuder professionellt stöd till samtliga brottsutsatta i Malmö stad. Stödet som verksamheterna erbjuder är gratis, dock kräver insatser i form av skyddat boende bistånd från socialtjänsten.

Sociala resursförvaltningen i Malmö stad arbetar med kommunövergripande verksamheter inom individ- och familjeomsorg, LSS, vård- och omsorg men även brottsförebyggande- och trygghetskapandearbete. Enheten för stöd och utveckling ligger under sociala resursförvaltningen och består av Plattform Malmö och Kriscentrum Malmö.

Figur 12.

Plattform Malmö vänder sig till brottsutsatta mellan 12-21 år samt de som vill lämna kriminella nätverk. Även föräldrar till dessa barn kan få stöd. Plattform Malmö verksamheter är utformade för att det ska vara enkelt att söka stöd och hjälp – ett nummer och en mailadress.

Stödcentrum startades i Malmö år 2008. Idag finns det två anställda socionomer på stödcentrum som även har hand om medlingsverksamhet. Verksamheter ligger i Plattform Malmö lokaler men möjlighet för möten på exempelvis offentlig plats eller i den utsattes hem finns. Ska ett möte äga rum utanför stödcentrums lokaler åker alltid två anställda ut tillsammans. Samtalen sker enskilt eller i grupp. Stödcentrum har nyligen börjat arbeta med s.k. nätverksmöten där olika inblandande insatspersoner för den brottsutsatte träffas tillsammans och diskuterar läget och framtid. Syftet är en tydligare kommunikation och ett framgångsrikt arbete för den brottsutsatte. I exempelvis mobbningsfall kan skolpersonal, kuratorer, rektorer etc. ingå i nätverksmöten.

Yrkesverksamma inom Plattform Malmö turas om att ha hand om chatten, som är den första kommunala i Sverige. Vid chatten sitter en socionom måndag-torsdag kl. 08.30-15.00 och svarar på frågor, ger stöd och slussar personer vidare. Chatten ökar tillgängligheten för de som är i behov av stöd men inte riktigt vet, vågar eller vill ta kontakt med de olika erbjudande verksamheterna.

Genom resursteam heder är förhoppningen att nå fler ungdomar upp till 22 år som lever i hedersproblematik. Resursteamet går ut på ungdomarnas egna arenor och gör sig synliga samt söker kontakt med ungdomar. Teamet arbetar även för att öka kunskapen hos de yrkesverksamma som arbetar med ungdomar i hedersproblematik.

Kriscentrum Malmö vänder sig till både barn och vuxna som utsätts för, använder eller bevittnar våld av olika slag.

Samtalsmottagningen ger råd, stöd och behandlar alla inblandade parter i en relation med våld.

Kriscentrum boende är ett skyddat boende för kvinnor och deras barn som behöver hjälp att komma ifrån våld i en nära relation. Boendet har plats för 9 kvinnor och deras barn. Två jourlägenheter finns att tillgå, dessa arbetar kriscentrum för att de ska användas för män och hbtq-personer som är i behov av skydd.

Kriscentrum boende heder är ett skyddat boende för unga tjejer i åldern 16-22 år som utsätts för eller är i riskzonen att hamna i hedersrelaterad problematik, främst våld. I verksamheten finns även en telefon öppen dygnet runt och en mottagning för de som behöver råd och stöd i hedersproblematik. Gemensamt för kriscentrums boenden är att en kontaktperson utses till varje kvinna som stöttar vid myndighetskontakt såsom polis, åklagarmyndighet, skola etc.

Koncept Karin startades år 2008 i Malmö på uppdrag från regeringen. Syftet var att satsa på arbetet med brott i nära relationer och skulle bli ett nationellt exempel. Polisens utredare, kriminalvården, frivården och kriscentrums socialsekreterare arbetar under samma tak för att minska att de personer de har kontakt med ska slussas runt mellan olika myndigheter. Rättsläkare kan även kontaktas om så behövs.

När en polisanmälan sker angående våld mot individ kontaktar socialsekreterare på koncept Karin målsägande och erbjuder samtal och bokar i så fall in tid för möte. En kartläggning av skyddsbehovet görs även. Koncept Karin arbetar med utsatta, utövare och barn som bevittnat våld i nära relation och erbjuder psykosocialt stöd, påverkansprogram för de som utövar våld, skyddsbedömning, rådgivning, behandling, allt i samband med brottsutredningen.

Kompetenscentrum våld i nära relationer arbetar med att sprida kunskap till yrkesverksamma. Arbetet sker under Malmö stad med avtal till andra kommunen som står för finansieringen.

10. DISKUSSION

Följande diskussion baseras på insamlat material från studiebesök, intervjuer, litteraturundersökning och omvärldsanalys. Önskemål och förslag på förändring av de olika verksamheterna har framkommit, dessa kommer att diskuteras här.

Landskrona stad erbjuder stöd till brottsutsatta, anhöriga och vittnen enligt Socialtjänstlagen och Medlingslagen. Statistiken visar att stödet når ut till flertalet individer i behov, men långt ifrån alla. Vikten av att fortsätta arbeta med stöd för brottsutsatta, vittnen och anhöriga har många betydande delar i sig. Forskning visar att stöd för brottsutsatta kan hjälpa dessa individer att hitta tillbaka till ett så likt vardagligt liv som möjligt efter traumat av ett brott. Tydlig information och stöd kan påverka individen att vilja ställa upp i brottsutredningen i större utsträckning. Det i sin tur ökar möjligheterna att finna och fälla gärningsmannen. Om brottsutsatta å andra sidan inte får den hjälp och det stöd de kan vara i behov av kan en ilska byggas upp inom individen. En ilska som leder in på tankar om hämndaktioner och individen riskerar att själv begå en kriminell handling, något samhället kan motverka genom stöd. Därför bör Landskrona stad försätta att ge stöd till dessa individer.

Diskussionen om brottsoffer och om vad det innebär att vara ett offer skiljer sig åt inom olika discipliner. Niels Christies kriminologiska teori om det idealiska brottsoffret kan vara lämplig att stötta sig på när vid arbete med stöd till brottsutsatta. Den passar sig inte i alla situationer men det finns ändå mycket att lära sig av teorin. Det är viktigt för yrkesverksamma som arbetar med stöd för brottsutsatta att se till den specifika situationen, detta eftersom det inte är ovanligt att den som ena dagen är brottsutsatt andra dagen kan vara gärningsman själv. Oavsett vilken ställning en individ har i olika brottsituationer är det viktigt att erkänna och ge stöd till individen som brottsutsatt när fallet är så. Stödet kan påverka individen att avstå kriminella handlingar i framtiden.

Stöd för brottsutsatta, vittnen och anhöriga i Landskrona ges av både kommunal och ideell verksamhet. Brottsofferjouren Landskrona-Svalöv är den enda ideella verksamhet som arbetar med dessa individer. Varje år når de ut till cirka 250 stycken individer och ger stöd och hjälp. Verksamheten upplever svårigheter att nå ut till invånarna i kommunen, dels när det berör de som behöver stöd, men även när det kommer till rekrytering av fler ideella som vill engagera sig i brottsofferjouren och hjälpa till med arbetet. Ett avtal har nyligen tecknats mellan brottsofferjouren i Landskrona och kommunen, något som gläder engagerade i brottsofferjouren. De menar att verksamhetens arbete säkras i två år framöver genom avtalet, som ska ge möjlighet att anställa någon för arbete på jouren. Genom anställningen kan krav på kompetens ställas som kan öka både kvalitén och effektiviteten i arbetet. Ett krav som i dagsläget inte ställs på de ideellt engagerade i verksamheten. Framtiden ser ut ge möjlighet till utveckling av verksamheten.

Kommunen tar ansvar för att ge stöd och hjälp till brottsutsatta, dock verkar det finnas särskilda prioriteringar. Möjlighet till stöd för alla målgrupper finns men prioritering verkar finnas för unga brottsutsatta och våldsutsatta kvinnor och barn.

En del i kommunens arbete är stödcentrum för unga brottsutsatta. Konceptet har varit framgångsrikt. Varje år når stödcentrum ut till cirka 150-200 unga brottsutsatta och vittnen. Antalet kontakter visar på behovet av stöd till ungdomar som utsatts för eller som har bevittnat brott.

Då nuvarande anställd på stödcentrum slutar till årsskiftet innebär det en möjlig stagnering av verksamhetens arbete men samtidigt möjlighet till förändring och utveckling. Genom att anställa två personer för arbetet på deltid finns det möjlighet att täcka in en bredare kompetens. Möjligen en anställd med kompetens för arbete med yngre barn för att kunna bredda åldersgruppen för stödcentrum. Genom en delad tjänst ges möjlighet till avlastning och diskussion för ett arbete med svåra samtal. Verksamheten blir inte lidande i samma utsträckning vid sjukdom om två personer delar på tjänsten. Möjlighet att utöka marknadsföringen av verksamheten kan öka med två anställda för ansvaret. Besök på fler skolor och kontakt med dessa kan ge ökad kännedom som i sin tur kan leda till större framgång.

Familjefridsarbetet visar på ansvar kommunen tar för en annan grupp av brottsutsatta, nämligen de som utsätts för våld och hot i nära relationer. Kvinnofridsarbetet har resulterat i dagens kvinnohus i Landskrona som ger stöd, skydd och hjälp till utsatta kvinnor och deras barn.

Kommunen har även satsat på att arbeta med våldsutövarna och erbjuder stöd genom samtal på fredman.

Gemensamt för de intervjuade är att alla verkar dela samma uppfattning om vad brottsutsatta och vittnen värderar. Att någon lyssnar och visar empati. Ideellt engagemang kan värderas högre av hjälpsökande än själva kompetensen bakom stödet som förmedlas. Att bli utsatt för ett brott kan upplevas traumatiserande och den utsatta kan uppleva sig sviken av samhället. Individerna sviks ännu mer en gång om brottet polisanmäls men brottsutredningen inte leder någon vart. Brottsofferjourens arbete, som både är ideellt, kan i dessa fall upplevas mer genuint.

Det kan vara så att ideella verksamheter når en grupp av brottsutsatta som kommunala verksamheter kan ha svårigheter med. Kontakt med myndigheter, exempelvis socialtjänsten, kan klinga dåligt i individens öron vilket kan leda till att kontakt undviks.

Ideella verksamheter kan i större utsträckning anpassa sina öppettider än vad kommunala kan. Brott sker dygnet runt och därför kan behovet av stöd finnas dygnet runt. Många individer arbetar kontorstider, samma tider som kommunala verksamheter har, vilket kan påverka tillgängligheten för de i behov.

Dock kan problem uppstå då brottsutsatta och vittnen är i behov av hjälp i kontakt med myndigheter där ideellt engagerade inte alltid kan bistå på grund av begränsade rättigheter som andra myndigheter annars kan ha. Sekretessen är inte lika säkrad i en ideell verksamhet och det kan uppstå svårigheter vid kontakt med andra på grund av att sekretess gäller för andra myndigheter vilket försvårar samarbetsmöjligheter för ideella verksamheter.

De kommunala verksamheterna har möjlighet till en annan sorts kvalitetssäkring. Krav på kompetens hos de anställda ökar kvaliteten i stödet som ges. Kommunen har mer kontroll över arbetet och har möjlighet till en bättre överblick, vilket också är en kvalitetssäkring.

Placering av kommunala verksamheter, exempelvis stödcentrums placering hos polisen, underlättas av att det är en kommunal verksamhet.

Landskrona kommun hade år 2015 43.961 stycken invånare. 7061 stycken brott polisanmälades i kommunen samma år, av dessa var 2190 stycken brott mot person. Antalet brott mot person kan innebära att flera av de anmälda brotten är begångna mot en och samma individ. Brott mot person inkluderar endast brottskategorierna personrån, misshandel inomhus och utomhus, sexualbrott och olaga hot. Andra brottskategorier kan upplevas besvärliga och behov av stöd kan finnas. Som exempel kan inbrott i hus upplevas som en kränkning och osäkerhet i det egna hemmet. Medveten om ovanstående faktorer samt att det finns ett stort mörkertal som inte inkluderas anser jag att siffrorna visar på behovet av stöd till dessa individer och att stödet skulle kunna nå ut till fler.

En jämförelse av antal anmälda brott mot person som år 2015 var 2190 stycken och en sammanslagning av brottsofferjourens, stödcentrums och kvinnohusets statistik som år 2015 nådde cirka 550 stycken individer visar att stödet skulle kunna nå fler brottsutsatta. Individers behov av stöd efter ett brott kan variera och inte alla har ett behov av stöd. Knappt en fjärdedel fick stöd under år 2015, frågan är om resterande inte var i behov av stöd eller inte hade kännedom om att de kunde få stöd? Slutsatsen som kan dras är att statistiken över antalet kontakter med stödverksamheter i Landskrona visar på behovet av arbetet som bedrivs.

Malmö stads arbete som förebild för hur en kommun skulle kunna arbeta med stöd för brottsutsatta är tydlig. Regeringen gav Malmö stad uppdrag att utforma stöd som skulle kunna bli en nationell modell för andra kommuner och arbetet har varit framgångsrikt. Kommunen tar ansvaret för stöd helt och hållet och de satsar på alla målgrupper. En satsning på alla målgrupper är ett måste för att få ett rättvist samhälle där invånarna får den hjälp och det stöd de är i behov av. Just detta råkar vara socialtjänstens uppdrag.

10.1 FÖRSLAG

Kommunens arbete med brottsutsatta och anhöriga bör kvarstå men utvecklas för att nå en bredare grupp människor. Nedan presenteras några utvecklingsförslag.

10.1.1 BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE

Att ge stöd till brottsutsatta kan ses som brottsförebyggande arbete. Som forskningen säger har stöd en betydande del för den brottsutsattes framtid. Stöd kan minska brottsutsattas risk att gå den kriminella vägen i hämndaktioner. Avstår en individ att begå en kriminell handling som en effekt av att individen fått stöd är det att förebygga brott. Skulle stöd till denna målgrupp läggas in i det brottsförebyggande arbetet skulle det leda till att fler resurser finns att tillgå. Resurser i form av kompetens, personalkraft och ekonomi ökar utvecklingsmöjligheterna för arbetet.

10.1.2 SAMLAT CENTER

Oavsett ställning som direkt brottsutsatt, vittne eller anhörig kan det finnas behov av stöd och stödet ska vara lättillgängligt. Att samla alla insatser under ett och samma tak, precis som Malmö stad har gjort, skulle kunna vara ett mål att arbeta för. Hjälpökande slipper slussas rundor, kontakt mellan olika aktörer blir smidigare och kännedomen kan bli högre. En hjälpökande som vänder sig till en verksamhet kan vara i behov att ha kontakt med en annan parallellt och därför skulle ett samlat center underlätta.

10.1.3 UTVECKLA STÖDCENTRUM FÖR UNGA BROTTSUSSATTA

Satsning på stödcentrums verksamhet behövs. Det finns ett påvisat behov av stöd till unga brottsutsatta. Två deltidstjänster för arbetet rekommenderas. Arbetet underlättas, sjukdom drabbar inte verksamheten lika hårt och två olika kompetenser i tjänsten skulle kunna utveckla arbetet. Kompetens för arbete med unga barn för att bredda målgruppen skulle kunna vara en satsning. Barn under 12 år är en kategori som i dagsläget inte får något konkret stöd i Landskrona stad.

Att slå ihop Landskronas stödcentrum för unga brottsutsatta med någon annan mindre stad skulle även kunna vara framgångsrikt. Det skulle underlätta möjligheten att anställa mer än en person för arbetet.

10.1.4 STÖDLINJE

För att göra arbetet tydligare och för att de som söker kontakt inte ska behöva vända sig till flera olika myndigheter och skickas runt skulle en stödlinje för brottsutsatta, vittnen och anhöriga kunna inrättas. Ansvar för stödlinjen borde ligga på en socionom med kunskap över de olika insatserna i Landskrona samt nationella. Genom stödlinjen borde stöd och råd ges samt kontaktförmedling. Visitkort med telefonnumret skulle kunna finnas hos polisen som delas ut i samband med polisanmälan. Även skolor samt andra verksamheter som kan komma i kontakt med brottsutsatta borde ha tillgång till visitkortet.

10.1.5 CHATT

En chatt som brottsutsatta, vittnen och anhöriga som är i behov av stöd kan vända sig till skulle kunna vara ett försök att nå ut till fler utsatta. Att inte behöva träffa någon fysiskt första gången utan kunna ta kontakt via en chatt kan upplevas enklare för utsatta individer.

Chatten skulle kunna läggas in i stödcentrums arbete, alternativt lägga in tjänsten för chatten på en befintlig tjänst inom socialen.

11. SLUTSATS

Fram till idag har Landskrona stad arbetat med brottsutsatta och vittnen utifrån lagstadgade insatser. Kommunen har valt att stå för kvinnofridsarbetet genom att starta ett kommunalt skyddsboende. Till skillnad från ett flertal andra kommuner i Sverige som istället valt att ingå avtal med ideella skyddade boenden och jourer. Stödet och insatserna för våldsutsatta kvinnor verkar prioriterat.

Stödet för brottsutsatta ungdomar har varit framgångsrikt. Statistiken visar att antalet kontakter under åren haft en nedåtgående trend. Vid nyanställning för stödcentrum kommer det krävas en driven person med idéer och engagemang för att nå ut till unga brottsutsatta. Verksamheten står inför en tuff start i början av 2017 och tid kommer krävas för att den som får ansvaret för verksamheten ska få möjlighet att etablera sig. En driven person för tjänsten ger stödcentrum många möjligheter.

Brottsofferjourens arbete har stannat av något de senaste åren. Varför är svårt att säga. Kanske saknas tillräckligt engagerade individer. Genom avtalet som skrivits med kommunen kan brottsofferjourens arbete utvecklas och förhoppningsvis nå ut till fler i behov av stöd. Statistik visar på att behovet av verksamheten finns.

Slutsatsen som kan dras är att Landskrona stad har ett pågående arbete med att ge stöd till de som är i behov i samband med brott. Statistiken visar på att det finns ett behov av arbetet och därför bör det prioriteras. Att utveckla det befintliga stödet, speciellt för grupper som inte lika enkelt accepteras som brottsutsatta, finns det behov av.

I kartläggningen ingår tyvärr inte de individer som tar del av Landskrona stads stöd för brottsutsatta och närstående. Det skulle vara intressant att undersöka upplevelsen hos de som får hjälp av stadens aktörer för att få en bild av den faktiska effekten av arbetet.

KÄLLFÖRTECKNING

TRYCKTA REFERENSER

Denscombe, Martyn, Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna, 2. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2009

Hellströmer, Ann & By, Ulrika, Hej, hoppas allt är ok: att samtala med unga brottsoffer, Jure, Stockholm, 2008

Lindgren, Magnus, Pettersson, Karl-Åke & Hägglund, Bo, Brottsoffer: från teori till praktik, Jure CLN, Stockholm, 2001

Socialstyrelsen 2012. Broffsoffer och deras närstående: Socialtjänstens ansvar för att ge stöd och hjälp. Stockholm

Våld: handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, [Ny utg.], Socialstyrelsen, Stockholm, 2016 <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-6-37> [2016-11-06]

Åkerström, Malin & Sahlin, Ingrid (red.), Det motspänstiga offret, Studentlitteratur, Lund, 2001

ELEKTRONISKA RESURSER

Befolkningsstatistik. Landskrona stad. 2016.
<http://www.landskrona.se/kommun-politik/statistik/>
[Hämtad 2016-12-09]

Brottsofferjouren. Värdegrund för Brottsofferjouren 2014-04-28.
Fastställd vid Riksstämman i Stockholm-Sollentuna 2013. 2014.
<http://www.brottsofferjouren.se/uploads/userfiles/files/V%C3%A4rdegrund%20of%C3%B6r%20Brottsofferjouren.pdf> [Hämtad 2016-09-30]

Brottsofferjouren. Årsberättelse och årsredovisning 2015. 2016.

[http://www.brottsofferjouren.se/uploads/userfiles/files/Brottsofferjouren%20Sveriges%20%C3%85rsber%C3%A4ttelse%20och%20%C3%85rsredovisning%202015\(1\).pdf](http://www.brottsofferjouren.se/uploads/userfiles/files/Brottsofferjouren%20Sveriges%20%C3%85rsber%C3%A4ttelse%20och%20%C3%85rsredovisning%202015(1).pdf)

[Hämtad 2016-09-30]

Brottsrummet. Medling. 2016. <http://www.brottsrummet.se/sv/medling-vid-brott>

[Hämtad 2016-09-14]

BRÅ. Utsatta områden. 2016.

<http://www.bra.se/bra/brott-och-statistik/statistik/utsatta-omraden/landskrona.html>

[Hämtad 2016-12-09]

Individ- och familjeförvaltningen; övergripande organisation. Landskrona stad. 2016.

<http://www.landskrona.se/globalassets/kommun--politik/kommun/organisation/forvaltningar/individ--och-familjeforvaltningen/individ-och-familjeforvaltningen-2016.pdf>

[Hämtad 2016-11-09]

Våld i nära relationer. Landskrona stad. 2016.

<http://www.landskrona.se/invanare/social-familjefragor/vald-i-nara-relation/> [2016-11-07]

Nationellt centrum för kvinnofrid. Kvinnojourernas verksamhet. 2016.

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/kommunernas-kvinnofridsarbete/kvinnojourernas-verksamhet/>

[Hämtad 2016-11-03]

SCB. Folkmängd efter region, kön och år. 2016.

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101C/BefArealTathetKon/table/tableViewLayout1/?rxid=a16d9dac-52d9-4748-9241-1ccf292b7ef4

[Hämtad 2016-12-09]

SKL. Framgångsfaktorer i kvinnofridsarbetet: en undersökning av utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer i kommuner. 2016.

<http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-398-7.pdf?issuysl=ignore>

[Hämtad 2016-11-03]

Socialstyrelsen. Kartläggning av skyddade boenden i Sverige. 2013.

<https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19029/2013-4-4.pdf> [2016-11-16]

Idéburet offentligt partnerskap. Region Skåne. 2016.

<http://utveckling.skane.se/om-regional-utveckling/samverkan-med-ideburna-sektorn/ideburet-offentligt-partnerskap/>

[Hämtad 2012-12-05]

Brottsstatistik. 2016.

<http://www.landskrona.se/invanare/leva-bo/trygghet/rapporter-utvarderingar-och-statistik/brottsstatistik/>
[Hämtad 2016-12-09]

Årsrapport 2015 stödcentrum för unga brottsutsatta. Landskrona stad. 2015.

<http://www.landskrona.se/globalassets/invanare/social--familjefragor/barn-unga--familj/stodcentrum/2015-arsrapport-stodcentrum.pdf> [Hämtad 2016-09-07]

Stödcentrum för unga brottsutsatta. Landskrona stad. 2016.

<http://www.landskrona.se/invanare/social-familjefragor/barn-unga-familj/stodcentrum-for-unga-brottsutsatta/>
[Hämtad 2016-09-07]

UPPSLAGSVERK:

Nationalencyklopedin, brottsoffer. <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se> [Hämtad 2016-09-30]

Nationalencyklopedin, lagöverträdare.

<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/lagovertradare> [Hämtad 2016-09-30]

LAGAR

SFS 2002:445. Medlingslag.

SFS 1942:740. Rättegångsbalk.

SFS 2001:453. Socialtjänstlag.

SFS 2009:400 Offentlighets- och sekretesslag.

SOFSF 2014:4 Socialstyrelsen (2016). Våld- Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer. [Hämtad 2016-11-22]

BILAGOR

INTERVJUGUIDE

1. Vad är syftet med verksamheten?
 - Målgrupp? Mål/önskade effekter?
2. Hur kan en arbetsdag se ut?
3. Hur följs verksamheten upp?
 - Kvalitetssäkring?
4. Hur ser finansieringen ut?
5. Hur skulle man kunna arbeta annorlunda i verksamheten?
6. Resonera kring ägandeskapsfrågan.
 - Fördelar med få/många aktörer?

BESÖK AV VERKSAMHETERNA

Studiebesök har gjorts på samtliga verksamheter där intervjuer genomförts.

- Kvinnohuset 7/11 2016
- Malmö stad 25/10 2016
- Stödcentrum och medling 3/9 och 28/10 2016
- BOJ 14/11 2016